Váš dopis:
ze dne 08.05.2018Opava
22.05.2018Naše č.j.:
3413/1.30/18

Vyřizuje:

Kontakt:
950 179

Sdělení

Vážený pane inženýre,

Státnímu úřadu inspekce práce byla dne 14.05.2018 doručena Vaše žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 106/1999 Sb.“). Předmětem žádosti o informace bylo poskytnutí informací souvisejících s ust. § 142 odst. 5 a ust. § 143 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), a na základě čehož žádáte následující konkrétní informace:

- 1) Metodické pokyny k provádění kontrol ze strany orgánů inspekce práce dle uvedených paragrafů;
- 2) Podklady pro školení a přezkušování inspektorů orgánů inspekce práce dle uvedených paragrafů;
- 3) Vnitřní směrnice a veškeré platné pokyny k provádění kontrol dle těchto ustanovení,

a to zejména se zaměřením na pokyny, jak vyhodnocovat a posuzovat, co je a co není dohoda mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem o sdělení čísla účtu pro zasílání mzdy, například na základě jakého právního podkladu (rozhodnutí) orgán inspekce práce vyžaduje samostatný dokument s názvem dohoda o zasílání mzdy na účet (či jeho ekvivalent), či v jaké formě je projev této vůle zaměstnance akceptován.

- 4) Podklady pro provádění kontrol se zaměřením na pokyny, jak orgán inspekce práce dokazuje porušení povinnosti dle ust. § 142 odst. 5 zákoníku práce a jaký je metodicky správný postup v případě, že zaměstnavatel své povinnosti splní, ale zaměstnanec např. odmítne výplatní pásku (listinu) podepsat. Dle Vašeho názoru se totiž praxe inspektorů omezila na velmi zjednodušený přístup: pokud chybí podpis, zaměstnavatel automaticky porušil ustanovení s cílem maximalizovat výběr pokut.
- 5) Doporučený sazebník pokut Státního úřadu inspekce práce, pokud existuje.
- 6) Kolik bylo v roce 2017 a 2018 vyměřeno pokut za porušení výše uvedených paragrafů a v jaké výši.
- 7) Kde na webu Státního úřadu inspekce práce jsou k nahlédnutí zodpovězené dotazy podle zákona č. 106/1999 Sb.

K Vaší žádosti uvádíme následující.

Ad 1) – 4) Vaší žádosti

Vaši žádosti o zaslání dokumentů „*Metodické pokyny k provádění kontrol dle uvedených par., podklady pro školení a přezkušování inspektorů dle uvedených par. a vnitřní směrnice a veškeré platné pokyny k provádění kontrol dle těchto ustanovení*“ nelze vyhovět, jelikož takovéto dokumenty neexistují.

Inspektor orgánu inspekce práce (tj. Státního úřadu inspekce práce či jednotlivého oblastního inspektorátu práce) při kontrole postupuje v souladu se zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“ či „ZIP“) a zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „KŘ“). Inspektoři skládají úřednickou zkoušku z obecné a zvláštní části podle oboru státní služby. V případě inspektorů, kteří realizují kontroly zaměřené na pracovněprávní vztahy, se jedná o obory „Pracovněprávní vztahy“ a „Platy, mzdy a jiné odměňování“. Zkouška se skládá na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Inspektor skládá dále zkoušku inspektora se stejným zaměřením přímo na Státním úřadu inspekce práce v Opavě. Zkoušky jsou zaměřené na znalost relevantních právních předpisů, nikoliv na konkrétní postupy při vyhodnocování dokladů při kontrole, a to s ohledem na škálu a variabilitu dokladů, jež kontrolované osoby předkládají.

K Vámi uvedené problematice „...*jak vyhodnocovat a posuzovat, co je a co není dohoda mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem o sdělení čísla účtu pro zasílání mzdy. Např. na základě jakého právního podkladu (rozhodnutí) úřad vyžaduje samostatný dokument s názvem dohoda o zasílání mzdy na účet (či jeho ekvivalent), či v jaké formě je projev této vůle zaměstnance akceptován (např. uvedení čísla účtu zaměstnancem v pracovní smlouvě, neboť se jedná ze strany zaměstnance o jednostranný akt, zaměstnavatel těžko může určit zaměstnanci, na jaký účet má mzdu posílat)*“, Vám sdělujeme, že po prostudování této části Vaší žádosti je nutno konstatovat, že tento Váš dotaz nelze podřadit pod režim zákona č. 106/1999 Sb., neboť jeho ust. § 2 odst. 4 stanoví, že „*povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací*“.

Státní úřad inspekce práce poskytuje na základě zákona o inspekci práce, dle jeho ust. § 4 odst. 2 písm. c), právníkům a fyzickým osobám, které v pracovních vztazích zaměstnávají fyzické osoby a zaměstnancům bezúplatně základní informace a poradenství týkající se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek. V rámci tohoto základního pracovněprávního poradenství Vám k výše citované části Vaší žádosti uvádíme následující.

Inspektor orgánu inspekce práce zjišťuje skutečný stav věci a jeho popis uvádí do protokolu o kontrole. V případě, kdy se skutečný stav věci odlišuje od povinností stanovených právními předpisy, je povinností inspektora v protokolu tento rozdíl popsat a kvalifikovat zjištěné jednání kontrolované osoby ve vztahu k relevantním právním předpisům. V souladu s ust. § 143 odst. 1 zákoníku práce **je zaměstnavatel povinen na základě dohody se zaměstnancem** při výplatě mzdy nebo platu, popřípadě jiných peněžitých plnění ve prospěch zaměstnance, po provedení případných srážek ze mzdy nebo z platu podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu, **zaplatit částku určenou zaměstnancem na svůj náklad** a nebezpečí na jeden platební účet určený zaměstnancem, a to nejpozději v pravidelném termínu výplaty mzdy nebo platu, pokud se zaměstnancem písemně nesjedná pozdější termín. Písemná forma není výslovně v zákoníku práce předepsaná, přesto ji lze doporučit.

Je povinností zaměstnavatele jako kontrolované osoby prokázat, že vyúčtování mzdy zaměstnanci předal a je na kontrolované osobě, jak si zabezpečí proces prokazatelného předání vyúčtování mzdy zaměstnancům. V dalším je možný postup kontrolované osoby viz výše.

Inspektor při kontrole zjišťuje, zda zaměstnavatel jako kontrolovaná osoba postupoval v souladu s uvedeným ustanovením zákoníku práce, a to v případě, kdy je předmětem kontroly oblast odměňování. Kontrolovaná osoba má právo podat námitky proti kontrolnímu zjištění uvedeném v protokolu o kontrole (§ 13 KŘ) a kontrolní orgán musí o námitkách rozhodnout. Kontrolovaná osoba může rovněž podat stížnost na postup inspektora při kontrole (§ 175 správního řádu).

Ad 5) Vaší žádosti

Státní úřad inspekce práce nemá žádný doporučený sazebník pokut. Při ukládání pokut se postupuje v souladu se zákonem o inspekci práce, potažmo se zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Ad 6) Vaší žádosti

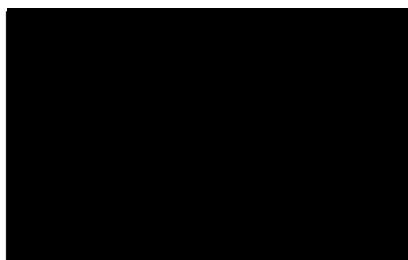
Za rok 2017 uložily orgány inspekce práce pravomocně za porušení ust. § 143 odst. 1 zákoníku práce jednu pokutu, a to ve výši 15.000,- Kč, přičemž se jednalo o souhrnnou pokutu za spáchání vícero správních deliktů; za rok 2018 byla doposud uložena pouze jedna pokuta, a to ve výši 21.000,- Kč. Za porušení ust. § 142 odst. 5 zákoníku práce za rok 2017 a 2018 nebyly orgány inspekce práce uloženy žádné pokuty.

Ad 7) Vaší žádosti

Odpovědi na žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. (nikoliv poskytnuté poradenství) jsou zveřejněny na webu Státního úřadu inspekce práce, viz <http://www.suip.cz/o-nas/povinne-zverejnovane-informace/> pod bodem 18. *Poskytnuté informace podle zákona č. 106/1999 Sb.*

V souladu s ust. § 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, považujeme Vaši žádost tímto za vyřízenou.

S pozdravem

vedoucí úseku právního

